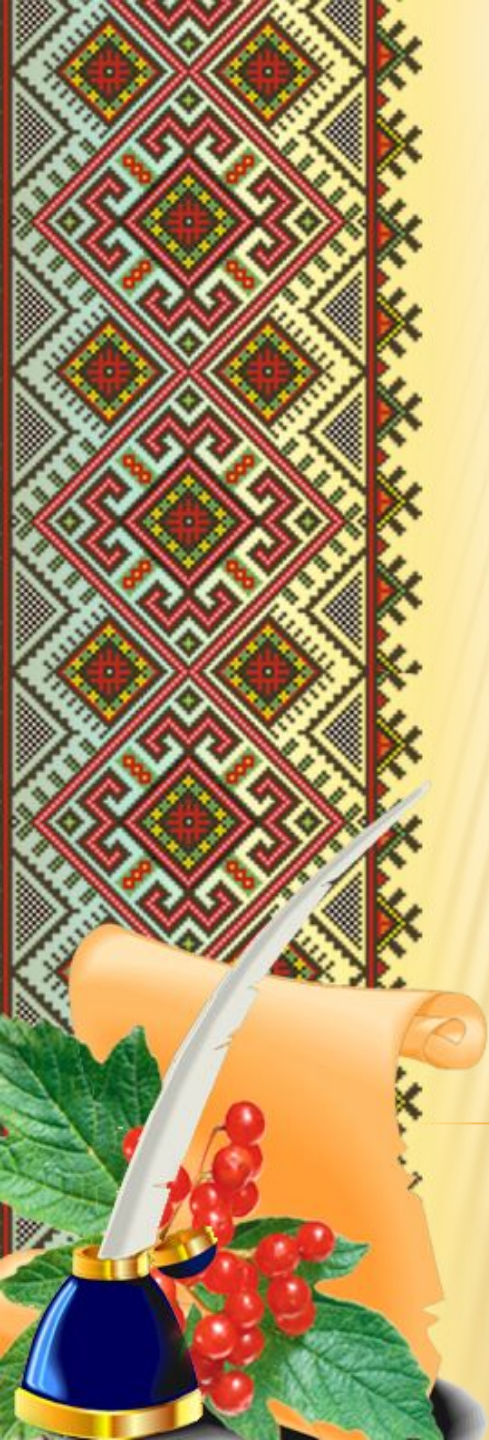

**І.Франко. Новела
“Сойчине крило”,
зображення в ній
жіночої долі в
новітній
інтерпретації**

Garrulus glandarius.
(балакучий,
жолудевий (птах))

«Патруль»
лісу

Пересмішник

Провісниця
щастя,
успіху

«розлучниця»

Словник

Інтерпретація (лат. роз'яснюю, перекладаю) – роз'яснення, тлумачення, розкриття змісту чого – небудь.

Екзистенція (лат. існую) – основна категорія екзистенціалізму, яка означає *внутрішнє буття людини*, те непізнаване, ірраціональне в людському «Я», внаслідок чого людина є конкретно неповторною особистістю.

Імітація (лат. Immitatio) – 1. Наслідування, підроблення. 2. Виріб, який є підробкою під що – небудь. 3. Повторення музичної теми або мелодії одним з голосів безпосередньо за іншим голосом.

Душа - 1. Внутрішній світ людини, її думки, почуття, настрої, характер. 2. Життєдайні джерела, що є сутністю внутрішнього світу людини.

Естет – прихильник усього прекрасного, витонченого

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ СЛОВНИЧОК

- Новела – невеликий розповідний твір про незвичайну життєву подію з несподіваним кінцем.
  - Ознаки новели: напружений сюжет, драматизм, незвичайне закінчення.
-

СЮЖЕТ ТВОРУ

- **Експозиція** Герой-естет готується до зустрічі Нового року. Ніщо суспільне його не хвилює. Він самотньо милується мистецтвом, книгами, квітами.
- **Зав'язка** Лист від незнайомки.
- **Розвиток дії** Історія кохання Марії до Массіно, ревності до сойки, брак пристрасі з боку чоловіка.
- **Кульмінаційний момент** Втеча з практикантом, пограбування батька Генріхом.

СЮЖЕТ ТВОРУ

- **Розвиток дії** Перебування із Зигмундом у банді злочинців; допомога крадіям. Арешт Зигмунда; поїздка в Іркутськ із Володею. Нудьга. Програш у карти. В руках у купця. Напад на купця. Героїня стає другою дружиною капітана-ісправника Серебрякова. Втеча Марії в Порт-Артур. Російсько-японська війна. Догляд за пораненим чоловіком. Мрія про Массіно.
- **Розв'язка** Герой-оповідач змінює свої погляди, починає розуміти справжнє життя. Марія повертається до нього.

Проблеми:

- кохання
- вірність і зрада
- людські стосунки
- щастя
- сенс людського буття –
буття чоловіка, інтелігента зокрема,
і жінки, яка прагне свободи, щастя.

Проблематика твору має екзистенційний
характер*

* внутрішнє буття людини

ЧИ ЗНАХОДИМО МИ У ТВОРІ І.ФРАНКА РИСИ МОДЕРНІЗМУ?

- **Імпресіонізм** – психологізм у змалюванні персонажів; збільшена увага до деталей (сойчине крило, червона сукня).
- **Неоромантизм** – боротьба; небезпечні таємничі пригоди, емоційність і драматизм розвитку художньої дії.
- **Неокласицизм** – прагнення зберегти право на власний моральний і етичний кодекс, виходячи зі свого уявлення про загальнолюдські мистецькі цінності.

Новаторство Франка-новеліста

УПЕРШЕ!

В українській прозі в новелу вводитьься розлогий лист

Він є жанровим компонентом твору і розлогою *ретроспекіцією* (спогадами)

- *Композиція сюжету – опозиційна*
(твір у творі)

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПОРТРЕТ ГЕРОЇВ - ОБРАЗ МАССІНО

Портрет	Блідий, утомлений, з чорними вусами
розумний, освічений інтелігент, працює радником в одному бюро, живе розумом, прагматик	“ зайнятий працею, що напружує розум, але не торкає серця ”. “ Без оптимізму, без песимізму, без зайвої байдужості і без зайвого ентузіазму...”
естет	Читає Гете, Емерсона, улюблена мелодія Расіна “ Вільгельм Тель ”
ввічливий, чемний, має гарні манери, але не має друзів, нікого не пускає у свою душу.	“ Усі поважають мене, але нікому я не відкрив своєї душі».
відлюдько, самітник	“ Жити для самого себе, з самим собою, самому в собі!”
самоіронічний	“ Ха-ха! А я таки порядний боягуз”
зневажає жінок	“ Се чорт, а не жінчина!”

Дослідити,
чому новела прочитується як парадигма втечі-повороту

Марія – фатальна жінка

УПЕРШЕ!

ПОЕТИКА В УКРАЇНСЬКІЙ ПРОЗІ

- *«Я ж сконцентрувала всю силу своєї волі, весь огонь своєї пристрасті, всі чари своєї душі й тіла, щоб навіки, не затертими буквами вписатися в твою тямку»*
- *Уперше в українській літературі – признання з уст закоханої дівчини*

СИМВОЛИ ТВОРУ:

- Яку роль відіграють образи – символи, художні деталі у новелі?
- Яке їх смислове навантаження?

Перкальова червона сукня з круглими цятками – символ вірності кохання, пам'яті про любов

Образ сойки - символ самої героїні, символ волі, свободи

Сойчине крило – символ душі

Подвійне сонце – подвійне життя: одне у побуті, інше – в душі

Ліс – гармонія людини і природи

Дзвінок – тривога, очікування чогось

Проблемне запитання

Чому І. Франко ввів у твір образ сойки?

Яку паралель можна провести між Марією і сойкою?

«Людина багато в чому схожа на пташку: у ранній молодості нестримно тягне її з дому, вона ладна забути все, з усім розпрощатися, щоб знайти для себе інше, нове життя, а пізніше, коли стільки побачено й пізнано, незбагненна сила тягне людину повернутися назад, до рідного гнізда, туди, де народився, звідки подався у світи...». (Євген Гуцало)

Пояснити назву новели

ЗАВДАННЯ ДОДОМУ

- 1) Написати листа Массіно або Марії;
- 2) Прочитати драму «Украдене щастя».

